

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení autora práce: **Bc. Lenka Strnadová**

Název diplomové práce: **Statistika a její využití (zneužití) při tvorbě informací**

Vedoucí práce: **doc. RNDr. Jitka Bartošová, Ph.D.**

Oponent práce: **doc. Ing. Vladislav Bína, Ph.D.**

Kritérium hodnocení	Přidělené body (0 – 10)
1. Vymezení cíle a jeho naplnění	7
2. Náročnost tématu na znalosti	8
3. Adekvátnost použitých metod, způsob jejich použití	7
4. Hloubka a správnost provedené analýzy (ve vztahu k cílům)	7
5. Práce s literaturou, citace	8
6. Logická stavba a členění práce	8
7. Jazyková a terminologická úroveň	8
8. Formální úprava a náležitosti práce, rozsah	8
9. Vlastní přínos studenta	8
10. Využitelnost výsledků práce v praxi/teorii	9
Celkové bodové hodnocení (max. 100 bodů)	78

Zásadní připomínky k DP:

nemám

Další hodnocení:

Autorka se zabývá zajímavým a dlouhodobě aktuálním tématem využití a zneužití statistiky k ovlivňování mínění obyvatelstva. Zkoumá řadu možností a postupů manipulujících míněním a přidává vlastní dotazníkové šetření na vzorku 315 respondentů. Diplomantka ve své práci sice čerpá z některých zdrojů týkajících se manipulace s volebními průzkumy nebo manipulace v médiích, ale překvapuje mě absence tradičních knižních zdrojů, jakými jsou např. kniha Darrella Huffa *How to lie with statistics* nebo Helmuta Swobody *Moderní statistika*.

Jako nejvýznamnější nedostatek práce vnímám to, že vzorek v dotazníkovém šetření je silně vychýlen. To je dáno faktem, že se jedná o respondenty kontaktované prostřednictvím sociální sítě. Ve vzorku se tak vyskytuje cca tři čtvrtiny žen a více než 80 procent respondentů ve věku 18–29 let. Už použití takto vychýleného vzorku je do jisté míry zneužitím statistiky. Navíc autorka používá v dotazníku silně navádějící otázky (zejména 1 a 2). Toto bych ocenil, pokud by se autorka snažila ukázat rozdílné odpovědi v případě manipulativního a korektního položení otázky. Ale takto to významně snižuje věrohodnost získaných výsledků.

Z formálního hlediska autorka často vynechává mezery před znakovým procentem a oddělovače v odrážkových seznamech, někdy sází nehezky matematické vzorce a použité symboly netiskne v kurzívě ale dává do uvozovek. Na několika místech používá chybně znaménko konjunkce ve formulaci alternativní hypotézy.

Výsledky statistických testů pak přikládá ve formě kompletních „screenshotů“ ze statistického software, tedy včetně zbytečných údajů a v angličtině.

Přes nesporné klady předložené práce se z uvedených důvodů kloním k hodnocení velmi dobře.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací a proto ji doporučuji k ústní obhajobě:

ano

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Otázky k ústní obhajobě práce:

1. Jaký problém spatřujete v anketě, ve které se budeme dotazovat na otázku: „Jste ochoten odpovídat v dotazníkových šetřeních?“
2. Na straně 60 máte proveden Pearsonův χ^2 -test nezávislosti, o kterém říkáte, že je potřeba, aby příslušné očekávané hodnoty byly větší než 5. To ale v jednom případě není splněno (i když jen velmi „těsně“). Je přesto statisticky korektní příslušné výsledky interpretovat?

V Mrákotíně dne 3. 9. 2015

doc. Ing. Vladislav Bína, Ph.D.